

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Θέμα: Από τη Δ.Ε.Υ.Α. τίθεται ζήτημα εφαρμογής του άρθρου 1, παράγραφος 5 του Νόμου 3833/2010 και συγκεκριμένα ερωτάται ποιος πρέπει να είναι ο τρόπος επιβολής των μειώσεων σε αναδρομικώς καταβαλλόμενα ποσά.

Επί του ερωτήματος αυτού έχω να σημειώσω τα ακόλουθα:

1. Στα πλαίσια του Νόμου 1876 της 8/8.3.90. «*Ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις και άλλες διατάξεις.- (Α' 27)*» ορίζονται μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

Άρθρο 2

Περιεχόμενο της συλλογικής σύμβασης εργασίας

Η συλλογική σύμβαση εργασίας μπορεί να ρυθμίζει: (...)

7. Τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών.

Άρθρο 3

Είδη συλλογικών συμβάσεων εργασίας και αρμοδιότητα σύναψής τους

1. Οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας διακρίνονται: (...)

γ. Σε επιχειρησιακές, που αφορούν τους εργαζόμενους μιας εκμετάλλευσης ή επιχείρησης.»

2. Στα πλαίσια του Νόμου 3833/2010 (ΦΕΚ Α 40/ 15-3-2010) «Προστασία της εθνικής οικονομίας – επείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση της δημοσιονομικής κρίσης» όπως αυτό ισχύει κατόπιν της προσθήκης – τροπολογίας του άρθρου 90, παράγραφος 5 του νόμου Ν.3842/2010, (ΦΕΚ Α 58/23.4.2010) του Νόμου «Αποκατάσταση της φορολογικής δικαιοσύνης, αντιμετώπισης της φοροδιαφυγής και άλλες διατάξεις» αναδρομικά ισχύουν αναδρομικά από 1-1-2010 (βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 9 και 20, παράγραφος 1 του Νόμου 3833/2010) μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

« Άρθρο 1

Μείωση αποδοχών στον ευρύτερο δημόσιο τομέα

5. **Οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές, επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά, καθώς και τα με οποιαδήποτε άλλη ονομασία οριζόμενα και από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη ή ρήτρα ή όρο συλλογικής σύμβασης εργασίας,** διαιτητική απόφαση ή με ατομική σύμβαση εργασίας ή συμφωνία προβλεπόμενα των εργαζομένων χωρίς εξαίρεση, **σε Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), που ανήκουν** στο κράτος σε Ν.Π.Δ.Δ. ή **σε Ο.Τ.Α.** ή επιχορηγούνται τακτικά από τον Κρατικό Προϋπολογισμό σε ποσοστό τουλάχιστον 50% του προϋπολογισμού τους ή είναι δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005 (ΦΕΚ 314 Α), μειώνονται κατά ποσοστό επτά τοις εκατό (7%). Τα επιδόματα των Χριστουγέννων, Πάσχα και αδειας μειώνονται κατά τριάντα τοις εκατό (30%), αντίστοιχα. Από τη μείωση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής εξαιρούνται τα επιδόματα που συνδέονται με την οικογενειακή κατάσταση ή την υπηρεσιακή εξέλιξη, καθώς και τα συνδεόμενα με το αυθυγιεινό ή επικίνδυνο της εργασίας τους και το μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών τους. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής, καθώς και της παραγράφου 4 κασιχύνουν κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης ή ρήτρας ή όρο συλλογικής σύμβασης εργασίας, διαιτητικής απόφασης ή ατομικής σύμβασης εργασίας ή συμφωνίας.

3. Στην προκειμένη περίπτωση συνήφθη επιχειρησιακή συλλογική σύμβαση εργασίας στις 30/12/2009 μεταξύ των εργαζομένων της Δ.Ε.Υ.Α. και της Διοικήσεως της επιχείρησης (ο χρόνος κατάθεσης της σύμβασης στην αρμόδια υπηρεσία και άρα ενάρξεως ισχύος της, βλ. Σ.Γ.Λεκέα, Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, Νομική Βιβλιοθήκη 2002, σελ. 79, παράγραφος 129: «*Η ισχύς της συλλογικής σύμβασης εργασίας αρχίζει από την ημέρα της κατάθεσής της στην αρμόδια υπηρεσία και λήγει με την πάροδο του χρόνου που συμφωνήθηκε ή με καταγγελία (Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών, Απόφαση 1337/1998)*»). Στα πλαίσια αυτής της συλλογικής συμβάσεως συμφωνήθηκε μεταξύ άλλων και η καταβολή εξόδων κίνησης στους εργαζομένους και δη αναδρομικά από το έτος 2008, με τον ακόλουθο τρόπο: 140 Ευρώ ανά μήνα για το έτος 2008, 205 Ευρώ ανά μήνα για το έτος 2009, 270 Ευρώ ανά μήνα για το έτος 2010. Τα ποσά αυτά καταβάλλονται στους εργαζομένους της επιχείρησης από 1-1-2010. Με τον ανωτέρω χαρακτήρα και τρόπο καταβολής τα ποσά αυτά εμπίπτουν στην έννοια των «*πάσης φύσεως τακτικών αποδοχών, επιδομάτων, αποζημιώσεων και αμοιβών γενικά, καθώς και των με οποιαδήποτε άλλη ονομασία οριζόμενων και από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη ή ρήτρα ή όρο συλλογικής σύμβασης εργασίας προβλεπόμενων*» κατά το προπαρατεθέν άρθρο 1, παράγραφος 5 του Νόμου 3833/2010. Άρα υπόκεινται στη μείωση του άρθρου 1, παράγραφος 5 του Νόμου 3833/2010 και δη όχι μόνο τα καταβαλλόμενα – σύμφωνα με την ορολογία της συλλογικής σύμβασης - έξοδα κίνησης για το έτος 2010, αλλά και τα καταβαλλόμενα για το έτος 2009, όπως και τα καταβαλλόμενα για το έτος 2008. Αυτή η υπαγωγή αιτιολογείται εκ του ότι τα ποσά αυτά φέρεται μιν να συνδέονται, σύμφωνα με την επιχειρησιακή συλλογική σύμβαση εργασίας της 30/12/2009 με νόμιμες αιτίες προγενέστερες της 1-1-2010, πλην όμως **καταβάλλονται εντός του έτους 2010** και κατά συνέπεια καταλαμβάνονται από το ρυθμιστικό πλαίσιο των μειώσεων, ήδη εκ του γράμματος του Νόμου 3833/2010 (άρθρο 1, παράγραφος 5). Επίσης οι απολαβές αυτές δεν υπάγονται σε καμία εκ των εξαιρέσεων της διάταξης, καθώς δεν αποτελούν «*επιδόματα που*

συνδέονται με την οικογενειακή κατάσταση ή την υπηρεσιακή εξέλιξη, καθώς και τα συνδεόμενα με το αυθυγιεινό ή επικίνδυνο της εργασίας τους και το μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών τους» (άρθρο 1, παράγραφος 5 του Νόμου 3833/2010).

Ως προς τον τρόπο υπολογισμού επισημαίνεται ότι είναι δυνατή είτε η άθροιση των ποσών και η εφαρμογή του συντελεστή επί του αθροίσματος, είτε η εφαρμογή του συντελεστή σε έκαστο επιμέρους ποσό εκ των τριών (και οι δύο μέθοδοι οδηγούν στο ίδιο αποτέλεσμα).

4. Σημειώνεται ότι βάσει του νόμου 3845/2010 (ΦΕΚ Α' 65/06.05.2010) «Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη - μέλη της Ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο» από 1.6.2010 ισχύουν και τα ακόλουθα:

«Άρθρο τρίτο

Μέτρα για τη μείωση των δημόσιων δαπανών

4. Οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές, επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά, καθώς και τα με οποιαδήποτε άλλη ονομασία οριζόμενα και από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη ή ρήτρα ή όρο συλλογικής σύμβασης εργασίας, ή διαιτητική απόφαση, ή με ατομική σύμβαση εργασίας ή συμφωνία προβλεπόμενα, των εργαζομένων χωρίς εξαίρεση στους φορείς του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 1 του ν. 3833/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, **μειώνονται κατά ποσοστό τρία τοις εκατό (3%)**. Από τη μείωση του προηγούμενου εδαφίου εξαιρούνται τα επιδόματα που συνδέονται με την οικογενειακή κατάσταση ή την υπηρεσιακή εξέλιξη, καθώς και τα συνδεόμενα με το αυθυγιεινό ή επικίνδυνο της εργασίας τους και το μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών τους.

Επομένως η μείωση των προαναφερθέντων εξόδων κινήσεως μειώνεται βάσει του νόμου 3845/2010 (ΦΕΚ Α' 65/06.05.2010) από 1-6-2010

κατά 3 % επιπλέον της αρχικής μείωσης του 7 % του Νόμου 3833/2010 (ΦΕΚ Α 40/ 15-3-2010).

Αθήνα, 29-7-2010

Ο γνωμοδοτών δικηγόρος
Πάνος Ζυγούρης